

Edited by C. Brière og A. Weyembergh
*The Needed Balances in EU Criminal Law. Past,
Present and Future*
Hart Publishing, Oxford 2018

Bogen, som er på 452 sider inkl. indholdsfortegnelse og registre, består af 23 bidrag skrevet af 28 forfattere med baggrund i både juridisk praksis og forskning. En række personer med rødder i de nordiske landes retsordener er repræsenteret i bogen, bl.a. Lars Bay Larsen (EU-domstolen), Samuli Miettinen (Helsinki Universitet), Annika Suominen (Stockholms Universitet) og Jørn Vestergaard (Københavns Universitet). Fælles for de fleste af dem er, at de fungerer (eller har fungeret) som »contact point« for netværket ECLAN. Det er ingen tilfældighed: Bogen er nemlig et resultat af et seminar, der blev afholdt i 2016 i anledning af 10-årsjubilæet for ECLAN-netværket.

Det er ambitionen med bogen at give et opdateret overblik over de væsentligste problemstillinger inden for EU-strafferetten. Selv om bogen nu er et par år gammel (redaktionen er afsluttet i april 2017), opfylder den udmærket ambitionen. Man skal dog selvfølgelig være klar over, at retsudviklingen på dette område går så hurtigt og vedrører så mange aspekter, at bogens artikler ikke nødvendigvis repræsenterer den seneste udvikling. F.eks. er der kommet en stribe vigtige domme vedrørende den europæiske arrestordre siden april 2017. Emnet for bogen er imidlertid de grundlæggende problemer, som vedrører EU-samarbejdet og strafferetten. Disse har naturligvis ikke ændret sig afgørende i den tid. Det er både interessant og anerkendelsesværdigt at lave en bog om de indbyggede spændinger, som er så karakteristiske for EU-strafferetten.

Bogen er inddelt i 6 dele. Den første del består dels af de typiske, lidt højstemte velkomstord til en jubilæumskonference skrevet af forskellige honoratiories, dels af en mere specifik introduktion til selve bogen og til ECLAN-netværket, skrevet af de to redaktører.

Andel del af bogen er reserveret balancen mellem Unionen og medlemslandene. Miettinen har en velskrevet, næsten 30 sider lang artikel om udviklingen i kompetencegrundlaget, som bl.a. rummer en god oversigt over de forskellige EU-retsakter.

Tredje del handler om forholdet mellem diversitet og ensartethed, især forholdet mellem to grundlæggende træk ved EU-strafferetten, nemlig harmonisering (eller tilnærmelse af nationale lovgivninger) på den ene side og princippet om

gensidig anerkendelse på den anden. Navnlig Suominen har lavet en elegant og interessant artikel, hvor hun – udover at sammenligne disse to grundlæggende træk ved EU-strafferetten og påvise deres indbyrdes forhold – også drøfter en række principper, der har betydning for, hvordan EU-strafferetten fungerer: kohærens, proportionalitet, ultima ratio og subsidiaritet.

Det er som bekendt formålet med EU at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, jf. EU-traktatens art. 3, stk. 2, og den fjerde del af bogen retter fokus mod forholdet mellem frihed og sikkerhed. Vestergaard bidrager med et højaktuelt emne vedrørende *'Foreign terrorist fighters' – De-Radicalisation vs Law Enforcement and Corrections in Denmark*. Han påpeger, at Danmark har opnået international anerkendelse for at takle af-radikalisering på en inkluderende måde. Artiklen rummer således – udover en gennemgang af en række regelsæt – også visse kriminologiske aspekter, som kan have interesse for nordiske læsere.

Femte del fokuserer på en række centrale strafferetlige aktører inden for EU og deres indbyrdes forhold. Bl.a. gennemgås det til tider konkurrenceprægede forhold mellem Eurojust og Europol, også den nye EU-anklagemyndighed (EP-PO) behandles og desuden aspekter relateret til Joint Investigation Teams. Bay Larsen har skrevet den afsluttende artikel i bogens Del VI, der med udgangspunkt i navnlig Aranyosi- og Căldăraru-sagerne samler nogle af de vigtige tråde vedrørende balancen, som også fremgår (indirekte) af i bogens titel: gensidig anerkendelse og respekt for grundlæggende rettigheder. Ikke mindst forfatterens erfaring som både national dommer (dansk Højesteret) og mere end 10 år som dommer ved EU-domstolen gør artiklen læsværdig.

Thomas Elholm

Professor, PhD, Københavns Universitet